

Danyýel kitaby — Kyrk dokuzynjy san

Hakykatlaryň Açylyşy: Gijeki Nida, Yslamyň Orny we Ahyrzamandaky Soňky Synag Prosesi

Jeff Pippenger

2024-01-13

1798-nji ýylda Ulaý derýasynyň görnüşi açylanda emele gelen bilimiň artmagy, 1844-nji ýylda Gijeki Gykylyk hereketinde öz ýokary nokadyna ýetýän synag işini döretdi. Häzir açylyan ahyrzamanyň Gijeki Gykylygy şol taryh bilen görkezilipdir we şol taryhyň hut şol bir synag hakykatlaryny öz içine alýar; çünki häzirki wagtda açylyan Gijeki Gykylyk habary Milleriň gymmatbahaly daşlarynyň dikeldilişidir.

“1841, ‘42, ‘43 we ‘44-nji ýyllarda kabul eden hakykatlarymyz indi öwrenilmeli we yglan edilmelidir. Birinji, ikinji we üçünji perişdäniň habarlary geljekde güýçli ses bilen yglan edilýär. Olar çynlakaý ygrarlyk bilen we Ruhun gudratynda berler.” Manuscript Releases, volume 15, 371.

Zamanymyzyň Ýarygije Gykylygynyň pygamberlik habarynyň esasy mowzugy üçünji waýyň Yslamyň ornydyr. Yslamyň üç waýynyň ählisi Habakugyň iki tagtasynda-da görkezilendir. Ahyrzamanlaryň Ýarygije Gykylygynyň habary, 2020-nji ýylyň 18-nji iýulyndaky lapykeçlikde, ahyrzamanlaryň gijikme wagty gelende, açylyp başlandy. Nädili ki, Millerit taryhyndaky Ýarygije Gykylygy habary kem-kemden ösdürilip, Exeter düşelge ýygnaýynda şekillendirilen nokada ýetýän bolsa, ahyrzamanlaryň habary hem şonuň ýaly ösüşli görnüşde ösdürilýär. Şol pursatda päk gyzlaryň ýa ýagy bardyr, ýa-da ýokdur.

Işanyň Iýerusalim halkyna hökümdarlyk edýän ýaňsa alýan adamlar baradaky waý yglany, görnüşiň Efraýymyň serhoşlary üçin möhürlenlen kitap kimin bolandygyny görkezýär. Işanyň bu parçasında, Adventizmiň taryhynda amala aşyrylyşy ýaly, şýtana degişli bir nyşany Hudaýa degişli nyşana öwürmek işi küzgegäniň palçygy hökmünde hasap edilmelidir. Ol iş, “gündelik” diýen düşüňjani Mesihniň nyşany hökmünde kesgitlemekden ybaratdy, emma ol Şeýtanyň nyşanydyr. Daniýel “tamid” sözünü butparazlygyň nyşany hökmünde ulananda, ol bu sözi nyşanly maksat bilen saýlap aldy, çünki bu söz “hemişelik” diýen manyny berýär.

Dünyäni Armageddona alyp barýan üç güýç bar, şol üç güýjüň birinjisi bolsa aždardadyr (butparazlyk). Aždarda Hudaýa garşy urşuny gökde başlady. Aždarda şol urşy münýýlyk döwrüniň ahryna çenli dowam etdirýär, şol wagtda bolsa ol ahyrsoňy ýok edilýär.

Mün ýyl tamam bolandan soň, Şeýtan türmesinden boşadylar; we ýer ýüzüniň dört künjegindäki milletleri, ýagny Gog bilen Magogy aldap, olary söweşe ýygnamak üçin çykyp gider; olaryň sany deňziň gummy ýalydyr. Olar ýer ýüzüniň giňişligine çykyp, mukaddesleriň goşalgasyny we söýgüli şäheri gabap aldylar; şonda gökden, Hudaýdan ot inip, olary ýuwutdy. Olary aldan Iblis bolsa, wagşy haýwanyň we ýalan pygamberiň hem bolan ýerindäki ot we kükürt kölüne taşlandy; olar ebedilik, gije-gündiz azap çekjekdirlär. Ylham 20:7–10.

Ärmageddona dünýäni alyp barýan üç güýjüň ikinjisi bolan haýwan (papalyk), hem-de şol üç güýjüň üçünjisi bolan ýalan pygamber (Amerikanyň Birleşen Şatlary), ikisi-de taryha haçyň taryhyndan soň gelip girdi, hem-de ikisi-de Mesihiň Ikinji Gelişinde ýok edilýär.

Şol jan tutuldy, onuň bilen bilelikde hem onuň önünde gudratlar görkezip, şol gudratlar arkaly janyň nyşanyny kabul edenleri we onuň keşbine sežde edenleri aldadan ýalan pygamber tutuldy. Bularyň ikisi hem diri halda kükürt bilen ýanýan ot kölüne taşlandy. Ylham 19:20.

Daniel бүтпаразлыгыň (Şeýtanyň) nyşany hökmünde ýewreýçe “tamid” (“hemişelik”, “üznüksiz”) sözünü saýlanda, hut Şeýtanyň Hudaýa garşy hemişe göreşip gelendigini görkezýän sözi saýlady. Beýleki iki güýç bolsa diňe bellenen wagt döwürlerinde Hudaýa garşy söweşinde işjeň bolýar. Danieliň “tamid” (“hemişelik”, “üznüksiz”) sözünü saýlamagy maksatly hem-de takykdy.

Rebbiň olara agyr ukynyň ruhuny guýup, gözlerini ýumanlary hakdaky Işanyň betbagtlyk baradaky beýanaty ýigrimi sekizinji bapdan otuzynjy baba çenli dowam edýärkä, ol şeýle ýazýar:

Indi git, muny olaryň önünde bir tagta ýaz, ony kitapda belläp goý; goý, ol geljek zamanlar üçin, ebedilik we bakylyk üçin bolsun: Çünki bu gozgalaňçy halkdyr, ýalançy çagalar, Rebbiň kanunyňa gulak asjak däl çagalar; olar görýänlere: «Görmäň» diýýärler; pygamberlere bolsa: «Bize dogry zatlary pygamberlik etmäň, bize ýakymly sözleri sözläň, aldawçylyklary pygamberlik ediň; ýoldan çykyň, ýodadan sowluň, Ysraýylyň Mukaddesini biziň önümizden aýyryň» diýýärler. Şonuň üçin Ysraýylyň Mukaddesi şeýle diýýär: «Siz bu sözi ýigreneniňiz, zorluga we azaşaklyga bil baglap, şoňa daýanyanyňyz sebäpli, bu günä size ýykylyp barýan, beýik diwarda çişip çykan jaýryk ýaly bolar; onuň ýykylşy birden, göz açyp-ýumasy salymda geler. Ol ony küýzegäriň gap-gaçynyň döwlüşü ýaly parça-parça eder; Ol gaýgyrmaz; hatda onuň döwürleriniň arasynda ojakdan ot almaga ýa-da çukurdan suw çekmäge ýarajak bir döwür hem tapylmaz». Çünki Hökmürowan Reb, Ysraýylyň Mukaddesi, şeýle diýýär: «Yza dolanmakda we rahatlykda gutularsnyňyz; asudalykda we ynamda güýjüňiz bolar». Emma siz islemediňiz. Işaya 30:8–15.

Ýazylan “tagta”, Habakkugyň ikinji babyndaky, ony okaýanlaryň “ylgap” habary ýaýratmagy üçin niýetlenen tagtalarydyr. “Tagta” barada “bellik eden” “kitap” Habakkukdyr. Habakkugyň “kitabyndaky” “tagta”, “rebelsiz halky, ýalançy çagalary, Rebbiň kanunyňy eşitmek islemeýän çagalary” aýan edýän bir synag işini aňladýar. “Eşitmekden” ýüz öwürýän şol “rebelsiz halk”, Ýeremiýadaky gözegçiniň surnaýynyň sesini eşitmekden ýüz öwürýänlerdir.

Mundan başga-da, Men siziň üstüňize garawullar goýdum we diýdim: «Surnaý sesine gulak asyň». Emma olar: «Biz gulak asmarys» diýdiler. Ýermeýa 6:17.

Pitneçilär Işanyň döwründäkilerde hem, Mesihiň taryhynda-da diňlemek islemänlerdir.

Soňra Ol şeýle diýdi: «Bar-da, bu halka aýt: Eşidiň, emma düşünmäň; görüň, emma aňşyрмаň. Bu halkyň ýüregini semredip goý, gulaklaryny agyrlaşdyr, gözlerini ýumdur; bolmasa olar gözleri bilen görerler, gulaklary bilen eşiderler, ýürekleri bilen düşünerler, ýüz dönderip gaýdarlar hem-de şypa taparlar». Işaya 6:9, 10.

Işaýanyň ker gozgalaňçylary “eşidip” bilýärler, emma “eşitmeýärler”, we olaryň “eşitmekden” ýüz öwürmegi olaryň “düşünmeýändigini” görkezýär. Danyýeliň betleri, şol bir wagtyň özünde Mattanyň akylsyz gyzlary bolup, Habakugyň “kitabýnda” bellige alnan “stol”da görkezilen bilimiň artmagyna düşünmeýärler. Eger Işaýanyň ker gozgalaňçylary eşitselerdi, olar toba edip şypa tapardylar, emma olaryň ýüregi ýag basandyr, şonuň üçin olar Gijäniň Ýarysyndaky Çagyryşyň habaryna düşüniş bilmeýärler. Isa ker gozgalaňçylar barada ikinji şaýatlygy berdi.

Şägirtler onuň ýanyna gelip: «Näme üçin Sen olar bilen tymsallarda gürleýärsiň?» diýip soradylar. Ol olara şeýle jogap berdi: «Sebäbi gökleriň Patyşalygynyň syrlaryny bilmek size berlendir, emma olara berlen däldir. Çünki kimde bar bolsa, oňa ýene-de berler we onuň bolçylygy artar; emma kimde ýok bolsa, onda bar bolan zat hem ondan alnyp gidiler. Şonuň üçin Men olar bilen tymsallarda gürleýäriň; sebäbi olar görüp durup hem görmeýärler, eşidip durup hem eşitmeýärler, ne-de düşüňärler. Şeýlelikde, Işaýanyň şeýle diýýän pygamberligi olaryň üstünde amala aşýar: “Eşidip eşidersiňiz, emma düşünmersiňiz; görüp görersiňiz, emma aňşymarsyňyz. Çünki bu halkyň ýüregi gatapdyr, gulaklary agyr eşidýändir, gözlerini ýumupdyrlar; bolmasa gözleri bilen görerlerdi, gulaklary bilen eşiderlerdi, ýürekleri bilen düşünerlerdi, hem-de ýüz öwrerlerdi, Men hem olary şypalandyrardym.” Emma siziň gözleriňiz bagtlydyr, sebäbi olar görýär; siziň gulaklaryňyz hem bagtlydyr, sebäbi olar eşidýär. Çünki hakykatdan hem size diýýäriň: köp pygamberler we dogruçyl adamlar siziň görýän zatlaryňyzy görmegi arzuw etdiler, emma görmediler; siziň eşidýän zatlaryňyzy eşitmegi arzuw etdiler, emma eşitmediler». Matta 13:10–17.

Parasatlylar tymsallaryň syrýna düşüňärler; ol syzgy-syzgy hatar boýunça beýan edilen hakykatdyr. Parasatlylar bagtlydyrlar, çünki olar görýärler we eşidýärler; hem parasatlylar, hem-de bagtlylar Daniýeliň on ikinji babynda görkezilýär. “Parasatlylar” — Habakugyň “kitabýnda” bellenen “stol” arkaly şekillendirilen, bilimiň artmagyna (ýürekleri bilen) düşüňänlerdir; “bagtlylar” bolsa garaşýanlardyr.

Ol şeýle diýdi: «Öz ýoluň bilen git, eý Daniel, çünki bu sözler ahyrzamanyň wagtyna çenli ýapyk we möhürli saklanandyr. Köpler päklener, ak ediler we synalyp geçiriler; emma erbetler erbetlik ederler; erbetleriň hiç biri düşünmez; emma akyldarlar düşünerler. Gündelik gurbanlygyň aýryljak wagtyndan we harabalygy getirýän ýigrenji zadyň dikiljek pursatyndan başlap, bir mün iki ýüz togsan gün bolar. Garaşýan we bir mün üç ýüz otuz baş güne ýetýän adam bagtlydyr». Daniel 12:9–13.

Milleritler mün üç ýüz otuz baş günün butparazlygyň (“gündelik” diýlen zadyň) b.e. 508-nji ýylda “aýrylyp alynmagy” bilen başlanandygyny dogry düşündiler. Bereket 1843-nji ýylda garaşýanlara wada berlipdi. Parçada ulanylýan “gelýär” sözi “degişýär” diýen manyny berýär. 1843-nji ýyl tamamlananda 1844-nji ýyla “degişdi”. 1843-nji ýyl tamamlananda, Habakkugyň “giçikme wagty” gelip ýetdi, we “tagtalary” ýatlaýan “kitapda” buýrulyşy ýaly garaşýanlaryň üstüne bereket ygylan edildi. Habakkugyň “kitabý” adamlara görnüş üçin “garaşmagy” buýurdy.

Danyýel öz kitabynyň açylan 1798-nji ýylyň taryhyny (ahyryň wagtyny) görkezýär, we şol wagtda üç basgançakly synag prosesini (päklenip, ak edilip, synalyp) ýüze çykaryldy. Şol proses ýedi gürrüldiniň gizlin taryhynyň aýan bolmagynda öz jemine ýetdi. Şol gizlin taryh hakykatyň üç

ýolbelgisidir; olar birinji lapykeçlik, Ýarygijäniň Nidasynyň habary we beýik lapykeçlik arkaly şekillendirilýär. Birinji lapykeçlige ýetmegiň berekedi 1798-nji ýylyň taryhynyň ahyryndan 1844-e çenli bolan döwürde üç basgançakly synag prosesini aňladýar.

1798-nji ýylyň taryhyndan başlap, 1844-nji ýyldaky beýik lapykeçlige çenli bolan döwür, 1989-njy ýylyň taryhyny, ýakyn wagtda çykjak Ýekşenbe kanunyna çenli bolan döwri nusgalaýar. Ilkinji lapykeçlikde gijä galyp başlan görnüşe garaşýanlar üçin wada edilen bereket bar. Daniel on ikinji bapdaky “akyldarlar” — “bereketliler” we “garaşýanlar” bolanlardyr. Erbetler ýürekleri bilen “eşitmeýän” we “görmeýän” adamlardyr. Millerçi hereketiň ähli tejribesi Danieliň dört aýatynda jemlenýär, şol aýatlar hem bir ýüz kyrk dört mün adamyň möhürlenmeginiň taryhyny görkezýär.

Şol dört aýatda beýan edilen mukaddes taryh, Habakkugyň tagtalarynda görkezilen bilimiň artmagyna we Isanyň “hataryň üstüne hatar” usuly arkaly öwredende kesgitlän bilimiň artmagyna düşünmäge esaslanýar. Ol pygamberligiň syrly manysyny “parasatlulara” düşündürmek üçin timsaldan timsala geçip sözledi. Danyýel on ikidäki “erbetler” düşünmeýärler, we 2 Selanikliler, ikinji bapda, olaryň düşünmezligi güýçli aldanma getirýän hakykata bolan ýigrenç hökmünde görkezilýär. Pawlusyň hatynda erbetleriň söýmeýän hakykaty “gündelik” bolup durýar, we Danyýeliň şol dört aýatynda aýratyn görkezilýän pygamberlik hakykaty hem “gündelikdir.”

Isa pygamber şägirtlerine özleriniň bagtlydygyny aýtdy; şeýle etmek bilen, olary Işayadaky görüp we eşidip, imana gelip öwrülmezlik üçin muny ret edenler bilen garşy goýýardy. Daniýeliň on ikinji babynda bagtly diýilýänler bolsa, garaşýanlardyr. Daniýel kitabyň on ikinji babyndaky şol dört aýat, şeýle hem şol aýatlaryň Milleritleriň taryhynda ýerine ýetirilmegi, şeýle hem Işayanyň görmäge we eşitmäge boýun gaçyran bir topar bilen edýän garşy goýmasy, şeýle hem Mesih tarapyndan şol iki toparyň edil şol bir tapawudynyň görkezilmegi — bularyň ählisi 2020-nji ýylyň 18-nji iýulynda gelen ýedi gök gürlemesiniň gizlin taryhyna öňe tarap görkezýär. Ilkinji lapykeçlikde başlanan Millerit taryhynyň ahyrky synag prosesi indi gaýtalanýar. Käbirleri görer, beýlekiler bolsa görmegi ret eder.

1840–1844-nji ýyllarda berlen ähli habarlar häzir güýçli täsir bilen beýan edilmelidir, çünki ugur-ýoluny ýitiren köp adam bar. Bu habarlar ähli ybadathanalara ýetirilmelidir.

Mesih şeýle diýdi: «Siziň gözleriňiz bagtlydyr, çünki olar görýändirler; siziň gulaklaryňyz hem bagtlydyr, çünki olar eşidýändirler. Çünki size dogrusyny aýdýaryn: köp pygamberler we dogruçyl adamlar siziň görýän zatlaryňyzy görmegi arzuw etdiler, emma görmediler; hem-de siziň eşidýän zatlaryňyzy eşitmegi arzuw etdiler, emma eşitmediler» [Matthew 13:16, 17]. 1843-nji we 1844-nji ýyllarda görülen zatlary gören gözler bagtlydyr.

“Habar berildi. We döwrüň alamatlary ýerine ýetýärkä, habary gaýtadan ygylan etmekde hiç hili gijä galma bolmaly däl; jemleýji iş ýerine ýetirilmelidir. Gysga wagtda uly bir iş ýerine ýetiriler. Tiz wagtda Hudaýyň bellemegi bilen bir habar berler, ol bolsa güýçli bir gykylyga öwürüler. Şonda Daniel öz paýynda durar we öz şaýatlygyny berer.” Manuscript Releases, 21-nji tom, 437.

Perişdeler William Milleri “gündelik” diýen sözüň butparaz Rimiň nyşanydygyna düşünmäge gönükdirdiler. Uýa Waýt onuň şol düşünjede dogrudygyny gönüden-göni tassyklady. Habakugyň

“kitabýnda” bellenýän “tablisalarda” görkezilen şol düşünje “geljek zaman üçindir.” Şol “kitabýň” möhüriniň açylmagy “pitneçi, ýalançy çagalary” aýan edýär. “Çagalar” iň soňky nesliň nyşanydyr, şonuň üçin Işayanyň bölegindäki “geljek zaman” anyk ýagdaýda derňew höküminiň soňky günleri hökmünde bellenýär.

Işaya “kitapda” bellenilen “stoluň” üstünde şekillendirilen pygamberlik habaryny “ýalançy çagalaryň” ret etjekdigini aýdýar, çünki olar “görüjilere: Görmän; we pygamberlere: Bize dogry zatlary pygamberlik etmän, bize ýakymly zatlary aýdyň, aldawlary pygamberlik ediň” diýýärler. 1863-nji ýylda Laodikiýa Adventizmi ýalançy çagalaryň haýyşyny ýerine ýetirmegiň barha güýçlenýän işine başlady. Bu iş Işaya tarapyndan Millerit binýatlarynyň köne ýollaryny ret etmek hökmünde görkezilýär, çünki olar: “Ýoldan çykyň, ýoldan sowluň, Ysraýylyň Mukaddesini biziň önümizden ýok ediň” diýdiler. Ýol bolup duran şol ýol, Ýeremiýanyň köne ýollarydyr.

Reb şeýle diýýär: Ýollaryň üstünde duruň, syn ediň, gadymy ýodalary soraň, ýagşy ýol niredе bolsa, şonda ýöräň, şonda janlaryňyz üçin rahatlyk taparsyňyz. Emma olar: “Biz onda ýöremeis” diýdiler. Ýermeýa 6:16.

“Ýalançy çagalaryň” Ýeremiýanyň “gadymy ýollaryny” ret etmegi, “dynçlygyň” tapylýan ýeri bolan, şeýle hem Işayada olaryň gulak asmadyk “dynçlyk we serginlik” bolan, şol bir wagtda-da giçki ýagşyň habarynyň serginligi bolan Ýarygijeki Nalyş habaryny ret etmektir. Ol habar Milleritleriň taryhynda beýan edilýän we bir “kitapda” bellenilen “tagtalarda” suratlandyrylýan Ýarygijeki Nalyş habarydyr. Ýalançy çagalaryň Ýarygijeki Nalyş habaryny ret etmegi olaryň “Ysraýylyň Mukaddesini öz önlerinden aýyrmagy” islemekleri bilen görkezilýär. Ellen Waýtyň, Alpha we Omega-nyň ahyry beýan etmek üçin gürrüňsiz ulanjak ilkinji görnüşi, dogrularyň ýoluny kesgitleýär, onuň başyndaky ýagtylygy we “parasatlylary” ýoluň ahyryna çenli kimiň alyp barýandygyny görkezýär.

“Olaryň arkasynda, ýoluň başynda, ýagty bir nur goýlupdy; bir perişde maňa munuň ‘ýarygijeki gygyryş’ diýlip atlandyrylýandygyny aýtdy. Bu nur tutuş ýol boýunça saçyp, olaryň aýaklaryna ýagtylyk berýärdi, şeýdip olar бүdremezdi.

“Olar öz nazarlaryny önlerinde bolup, olary şähre tarap alyp barýan Isa berk dikip saklanlarynda, amanykda idiler. Emma köp geçmänkä, olaryň käbirleri ýadadylar we şäheriň örän uzakdadygyny, oňa eýýäm gireris diýip garaşandyklaryny aýtdylar. Şonda Isa şöhratly sag elini göterip, olary ruhlandyrdy; Onuň golundan advent toparynyň üstünde tolkun atyp duran bir nur çykardy, olar hem: «Alleluýa!» diýip gygyryşardylar. Beýlekiler bolsa perwaýsyzlyk bilen olaryň yzyndaky nury inkär edip, olary şeýle uzaklara çykaranyň Hudaý dälidigini aýtdylar. Yzyndaky nur söndi, olaryň aýaklary бүtinleý garaňkylykda galdy; olar бүdräp, nyşany hem-de Isany gözden ýitirdiler we ýoldan gaçyp, aşakdaky garaňky hem-de erbet dünýä inip gitdiler.” Christian Experience and Teachings of Ellen G. White, 57.

Bu başlangıçta da, şonda da Gece Yarısı Feryadı’nın ışıǵı idi. Önlerinde bulunmasına son verilmesini istedikleri kişi İsa’nın Kendisi idi (İsrail’in Mukaddesi). İsa’nın görkemli sağ kolundan gelen ışıık, “kitap”ta kaydedilmiş olan “levhalar” üzerinde temsil edildiǵi üzere, Gece Yarısı Feryadı’nın ışıǵı idi. “Yalancı çocuklar”ın Mesih’in Gece Yarısı Feryadı mesajını ve üzerinde

yürümeleri gereken yolu reddetmeleri, yoldan düşmeleriyle birlikte Tanrı'nın hükmünü üzerlerine getirdi. Ansızın yıkılan “yüksek duvar”, yakında çıkacak Pazar yasasıyla yok edilecek olan kilise ile devlet ayrılığının “duvarı”dır. O hüküm “bir anda, ansızın” gelir ve “çömlekçinin kabının parça parça kırılması gibi” olacaktır. Bu, “günlük” denilen şeyin şeytanî simgesini ters yüz etmek ve onu Mesih'in bir simgesi olarak tanımlamakla bağlantılı olan hükümdür.

Elbetde, siziň ähli zady tersine öwürmegiňiz küýzegäriň palçygy hökmünde hasap ediler; çünki edilen zat ony edene: „Ol meni etmedi“ diýermi? ýa-da şekillendirilen zat özüni şekillendirene: „Onuň akyly ýokdy“ diýermi? Işaya 29:16.

“Gündelik” Daniel on ikidäki dört aýaty özara baglanyşdyrýan, zalym bilen akyldaryň arasyndaky tapawudy görkezýän pygamberlik hakykatydyr. “Gündelik” 2 Selaniklilerde güýçli aldawa sezewar bolanlaryň ýigrenýän hakykatydyr. “Gündelik” “ýalançy çagalaryň” Ysraýylyň Mukaddesiniň öz ýolundan çykyp gitmegini islemeklerini aňladýar. Olaryň jezasy bolsa küýzegäriň gap-gaçynyň döwürmegi bilen şekillendirilýär; ondan galan zat bolsa akylsyz gyzlaryň ýitirilmiş ýagdaýynyň beýanydyr, çünki şol döwrlüp pytraňny bolan küýzegär gapynyň döwür we galan bölekleriniň arasynda “ojakdan ot almaga, ýa-da guýudan suw çekmäge” ýaramly “bir bölek hem tapylmaz.”

“Ot” hem-de “suw” hem Mukaddes Ruhuň nyşanlarydyr; on gyz baradaky timsalda ýag hem şeýle. Gije ýarymdaky Çagyryş 1844-nji ýylyň awgustynda Exeterdäki lager ýygnaýynda bolşy ýaly, birden we dessine geleninde, “ýalançy çagalaryň” hiç hili ýag (suw ýa-da ot) tapmagy mümkin bolmaz. Olar ilkinji lapykeçlikden soň Ýeremiýa ýaly “yzlaryna dolanmaga” çagyryldylar, emma olar boýun bolmadylar.

Sözleriň tapyldy, men olary iýdim; we Seniň sözün meniň ýüregime şatlyk hem begenç boldy; çünki men Seniň adyň bilen atlandyryldym, eý Reb, goşunlaryň Hudaýy. Men ýaňsylaýjylaryň ýygnaýynda oturmadym, ne-de begenmedim; Seniň eliň sebäpli ýalňyz oturdym; çünki Sen meni gaharlanma bilen doldurdyň. Näme üçin meniň derdim dowamlydyr, we meniň ýaram bejerilmesiz bolup, sagalmagy boýun almaýar? Sen maňa bütinleý ýalançy ýaly, we tükenen sular ýaly boljakmysyň? Şonuň üçin Reb şeýle diýýär: Eger sen dolansaň, onda Men seni ýene getirerin, we sen Meniň önümde durar ýaly bolarsyň; we eger gymmatlyny bihaýadan aýryp çykarsaň, sen Meniň agzym ýaly bolarsyň: goý, olar saňa dolansynlar; emma sen olara dolanma. We Men seni bu halk üçin berk бүрүнч diwar ederin: olar saňa garşy göreşerler, emma saňa üstün çykmazlar; çünki Men seni halas etmek we seni gutarmak üçin seniň bilendirin, diýýär Reb. We Men seni erbetleriň elinden gutararyn, we Men seni zalymyň elinden halas ederin. Ýermeýa 15:16–21.

Ýermeýa ilkinji lapykeçlikden soňra gaýdyp gelenleri aňladýar. Olar Rebbiniň önünde “durmak” we Rebbiň “agzy” bolmak üçin “gymmatlyny bihaýadan aýyrmak” işine girenlerdir. Olar dokuzynjy bapda Danyýel tarapyndan dargan ýagdaýlaryna düşüňänler we ondan soň Lewiler 26-daky dogany okaýanlar hökmünde görkezilenlerdir. Olar Danyýel, Ýermeýa we Habakukyň garawullary tarapyndan görkezilenlerdir; bu garawullar “ýalançy çagalar” bilen garşy goýulýar. “Ýalançy çagalar” hem “Ysraýylyň Mukaddesi” tarapyndan şeýle diýlende atlandyryldy: “gaýdyp gelmekde we dynçlykda gutularsyz; rahatlykda we ynamda güýjüňiz bolar; emma siz

islemediňiz.”

Milleriň gymmatbaha daşlary Habakkugyň tagtalarynda beýan edilen hakykatlardyr; olar Ýarymgeje Gykylygynyň habarynyň synagyny görkezýär we şol synag iki topar ybadat edýäni ýüze çykarýar. Şol gymmatbaha daşlara garşy ýüze çykýan gozgalaňyň nyşany “gündelik”dir. Milleriň “gündelik” baradaky düşüňjesi dogrydy, emma onuň düşüňjesi ýaşan taryhy bilen çäklendi; ol öz otagynyň ortasyndaky stoluň üstüne goýmagy adat edinen şol gymmatbaha daşlar indi Miller olary ilkinji gezek öz stolunyň üstüne goýandaka garanynda on esse ýagty saçar. Olar indi has uly bir gapyrjakda ýerleşdirildi, çünki şol gapyrjak indi diňe Milleriň döwründäki ýaly Mukaddes Kitaby däl, eýsem häzirki wagtda hem Mukaddes Kitaby, hem-de Pygamberlik Ruhuny aňladýar.

Soňky günlerde synag beriji nury hut şu iki şaýat döredýär, we hut şu iki şaýat hem soňky günlerde esasy söweş meýdanyna öwrülýär. Miller bu göreşi gördi, çünki onuň düýşünde onuň tabydyňy (Mukaddes Kitaby) alyp, ony ýyrtypdylar. Soňky günlerde “parasatlylary” aňladýan Ýahýa “Hudaýyň sözi we Isa Mesihniň şaýatlygy üçin Patmos diýlip atlandyrylýan adada” boldy. Ýahýa hem Mukaddes Kitabyň, hem-de Ellen Waýtyň ýazgylarynyň habaryna iman edýändigini üçin yzarlanýardy.

1798-nji ýylda açylan Ulai derýasynyň görnüşi arkaly görkezilen hakykatlara garamagymyzy indiki makalada dowam etdireris.

“Geljek hakynda gorkmaga hiç zadymyz ýokdur, diňe Rebbiň bizi nähili ýolbaşçylyk edendigini we geçen taryhymyzda beren öwreleşini unudanymyz ýagdaýynda.” Life Sketches, 196.